

Brüssel, 25.12.2020
COM(2020) 855 final

ANNEX 3

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek: Nõukogu otsus

ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu ning Euroopa Liidu ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vahelise salastatud teabe vahetamise ja kaitse julgeolekukorda käsitleva lepingu liidu nimel allkirjastamise ja ajutise kohaldamise kohta

ÜHISDEKLARATSIOON REGULATIIVSE KOOSTÖÖ KOHTA FINANTSTEENUSTE ALAL EUROOPA LIIDU JA ÜHENDKUNINGRIIGI VAHEL

1. Liit ja Ühendkuningriik lepivad kokku struktureeritud regulatiivse koostöö loomises finantsteenuste valdkonnas eesmärgiga luua püsiv ja stabiilne suhe autonoomsete jurisdiktsioonide vahel. Tuginedes ühisele tahtele säilitada finantsstabiilsus, turu terviklikkus ning investorite ja tarbijate kaitse, võimaldab see kokkulepe:

- kahepoolset arvamustevahetust ja analüüse regulatiivsete algatuste alal ja muudes huvipakkuvates küsimustes;
- läbipaistvust ja asjakohast dialoogi samaväärsust kinnitavate otsuste vastuvõtmisel, peatamisel ja tühistamisel; ja
- tõhustatud koostöös ja koordineerimist, sealhulgas vajaduse korral rahvusvahelistes organisatsioonides.

2. Mõlemad pooled lepivad 2021. aasta märtsiks kokku vastastikuse mõistmise memorandumis, millega luuakse sellise koostöö raamistik. Pooled arutavad muu hulgas seda, kuidas liikuda mõlemal poolel edasi samaväärsuse kindlaksmääramisega liidu ja Ühendkuningriigi vahel, ilma et see piiraks kummagi poole ühepoolset ja iseseisvat otsustusprotsessi.

ÜHINE POLIITILINE DEKLARATSIOON, MIS KÄSITLEB VÕITLUST KAHJULIKE MAKSUSÜSTEEMIDE VASTU

Euroopa Liit¹ ja Ühendkuningriik (edaspidi „osalejad“) kinnitavad järgmise ühise poliitilise deklaratsiooni, mis käsitleb võitlust kahjulike maksusüsteemide vastu.

Osalejad, kes tegutsevad õiglase maksukonkurentsi üleilmsete põhimõtete kohaselt, kinnitavad oma tahet võidelda kahjulike maksusüsteemide vastu, eelkõige selliste vastu, mis võivad hõlbustada maksubaasi kahanemist ja kasumi ümberpaigutamist kooskõlas OECD maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise (BEPS) tegevuskava 5. meetmega. Sellega seoses kinnitavad osalejad oma kohustust kohaldada kahjulike maksusüsteemide vastase võitluse põhimõtteid vastavalt käesolevale ühisele poliitilisele deklaratsioonile.

Kahjulikud maksusüsteemid hõlmavad ettevõtjate maksustamise korda, millel on või võib olla suur mõju äritegevuse, sealhulgas kontsernide asukohale osalejate territooriumil. Maksusüsteemid hõlmavad nii õigusnorme kui ka haldustavasid.

Kui maksusüsteem vastab lävendkriteeriumile, mille kohaselt kehtib osalejate territooriumil üldiselt kehtestatavatest tasemetest tunduvalt madalam tegelik maksustamistase, sealhulgas nullmaksustamine, tuleks seda pidada potentsiaalselt kahjulikuks. Selline maksustamistase võib tuleneda nominaalmaksumäärast, maksubaasist või mis tahes muust asjaomasest tegurist.

Sellega seoses ja võttes arvesse üleilmsel tasandil rakendatavat lähenemisviisi, tuleks hinnata, kas selline äriühingute maksustamise kord on kahjulik, ja võtta seejuures arvesse, kas üks või mitu järgmistest põhiteguritest kehtivad või mitte:

- a) kas soodustused on eraldatud sihtotstarbeliselt siseriiklikust majandusest, nii et need ei mõjuta riiklikku maksubaasi, või antakse neid ainult mitteresidentidele;
- b) kas soodustuste andmise kord ei nõua märkimisväärset majandustegevust või majanduslikku kohalolekut selliseid maksusoodustusi pakkuva osaleja territooriumil;
- c) kas hargmaises kontsernis toimuva tegevuse kasumi kindlaksmääramise eeskirjad kalduvad kõrvale rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtetest, eelkõige OECD raames kokku lepitud eeskirjadest;
- d) kas maksusüsteem ei ole piisavalt läbipaistev, sealhulgas juhul, kui õigussätteid on haldustasandil muudetud mitteläbipaistval viisil leebemaks või puudub toimiv teabevahetus maksusüsteemi kohta.

Osalejad peaksid oma põhiseadusliku korra raames soodustama nende põhimõtete kohaldamist territooriumidel, kus neil on erikohustused või maksualased eelisõigused.

Osalejad peaksid pidama iga-aastast dialoogi, et arutada nende põhimõtete kohaldamisega seotud küsimusi.

¹ Käesoleva deklaratsiooni raames võetud kohustuste kohaldamisel mõistetakse Euroopa Liidu puhul viiteid osalejatele olenevalt olukorrast kas viidetena Euroopa Liidule, viidetena selle liikmesriikidele või viidetena Euroopa Liidule ja selle liikmesriikidele.

*EUROOPA LIIDU JA ÜHENDKUNINGRIIGI ÜHISDEKLARATSIOON RAHAPOLIITIKA JA SUBSIIDIUMIDE
KONTROLLI KOHTA*

Pooled kinnitavad oma vastastikust arusaama, et keskpanga tegevus rahapoliitika elluviimisel ei kuulu Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu teise osa esimese rubriigi [Kaubandus] XI jaotise [Avatud ja ausa konkurentsi võrdsed tingimused ning kestlik areng] 3. peatüki [Subsiidiumide kontroll] kohaldamisalasse.

ÜHISDEKLARATSIOON SUBSIIDIUMIDE KONTROLLI POLIITIKA KOHTA

Euroopa Liit ja Ühendkuningriik (edaspidi „osalejad“) kinnitavad järgmise ühise poliitilise deklaratsiooni, mis käsitleb subsiidiumide kontrolli poliitikat.

Käesolevas ühisdeklaratsioonis esitatud suunised kajastavad osalejate ühist arusaama asjakohastest subsideerimis põhimõtetest allpool nimetatud valdkondades.

Kuigi need suunised ei ole osalejatele siduvad, võivad nad neid oma vastavates subsideerimiskontrolli süsteemides arvesse võtta.

Osalejad võivad kokku leppida nende suuniste ajakohastamises.

Subsiidiumid ebasoodsas olukorras olevate piirkondade arendamiseks

1. Ebasoodsas olukorras olevate piirkondade arendamiseks võib anda subsiidiume. Subsiidiumisumma kindlaksmääramisel võib arvesse võtta järgmist:

- asjaomase ebasoodsas olukorras oleva piirkonna sotsiaal-majanduslik olukord;
- abisaaja suurus; ja
- investeerimisprojekti suurus.

2. Abisaaja peaks ka ise panustama investeerimiskuludesse olulisel määral. Subsiidiumi peamine eesmärk või tagajärg ei tohiks olla õhutada abisaajat viima sama või sarnast tegevust ühe poole territooriumilt üle teise poole territooriumile.

Transport

1. Lennujaamadele võib anda subsiidiume taristuinvesteeringuteks ja tegevuskulude katmiseks, võttes arvesse lennujaama suurust aastase reisijate arvu alusel. Selleks et saada subsiidiume tegevuskulude katmiseks, peaks muu lennujaam kui väike piirkondlik lennujaam tõendama oma suutlikkust tagada tulevikus elujõulisus ajavahemiku jooksul, mis võimaldaks subsiidiumi järk-järgult kaotada.

2. Maanteetaristuprojektidele võib anda subsiidiume, kui need ei ole kavandatud valikuliselt, et tuua kasu üksikule majandusüksusele või -sektorile, vaid toovad kasu ühiskonnale tervikuna. Subsiidiumi andmisel tuleks mittediskrimineerival viisil tagada avatud juurdepääs taristule kõigile kasutajatele².

3. Sadamatele võib anda subsiidiume süvendustööde või taristuprojektide jaoks, kui need subsiidiumid piirduvad projekti alustamiseks vajaliku miinimumsummaga.

Teadus- ja arendustegevus

Subsiidiume võib anda teadus- ja arendustegevuseks³. See hõlmab alusuuringuid, rakendusuuringuid ja tootearendust, eelkõige uue ja väga uuendusliku tehnoloogia arendamist, mis soodustab tootlikkuse kasvu ja konkurentsivõimet, kui need subsiidiumid on vajalikud, proportsionaalsed ning nende peamine eesmärk ega tagajärg ei ole sellise tegevuse üleviimine või lõpetamine teise poole territooriumil. Subsiidiume võib anda ka seoses muude algatustega, nagu uued tootmisprotsessid, asjakohane taristu, innovatsiooniklastrid ja digikeskused. Subsiidiumisumma peaks muu hulgas

² Diskrimineerimine tähendab, et võrreldavaid olukordi koheldakse erinevalt ja erinev kohtlemine ei ole objektiivselt põhjendatud.

³ OECD Frascati käsiraamatus määratletud teadus- ja arendustegevus.

kajastama projektiga seotud riski ja tehnoloogilise innovatsiooni ulatust, seda, kui lähedal projekt turule on, ning projekti panust teadmiste loomisse.

LIIDU JA ÜHENDKUNINGRIIGI ÜHISDEKLARATSIOON LISA ENER-4 KOHTA

Pooled mõistavad, et lisas ENER-4 osutatud kaubandusest saadava kasu maksimumi viimise eesmärk tähendab, et kõnealuses lisas sätestatud piirangute raames peaks kauplemiskord

- olema võimalikult tõhus ja
- tavaolukorras peaksid vood elektrivõrkudevaheliste ühenduste kaudu olema kooskõlas poolte järgmise päeva turgude hindadega.

ÜHISDEKLARATSIOON ARTIKLI EXC.1 [ÜLDERANDID] JA ARTIKLI EXC.4 [JULGEOLEKUERANDID] KOHTA

Pooled kinnitavad ühist arusaama järgmisest.

1. Artiklid EXC.1 [Ülderandid] ja EXC.4 [Julgeolekuerandid] ei ole teineteist välistavad. Eelkõige ei ole välistatud, et ühe poole julgeolekuhuvi kvalifitseerub üheaegselt „oluliseks julgeolekuviks“ artikli EXC.4 [Julgeolekuerandid] tähenduses ja „avaliku julgeoleku“ või „avaliku korra“ küsimuseks artikli EXC.1 [Ülderandid] tähenduses.

2. Artikleid EXC.1 [Ülderandid] ja EXC.4 [Julgeolekuerandid], sealhulgas eelkõige mõisteid „olulised julgeolekuhuvid“, „avalik julgeolek“, „avalik moraal“ ja „avalik kord“, tuleb tõlgendada kooskõlas Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu tõlgendamise eeskirjadega, mis on sätestatud artiklites COMPROV.13 [Tõlgendamine] ja OTH.[4a] [WTO kohtupraktika].

ÜHINE POLIITILINE DEKLARATSIOON AUTOVEO-ETTEVÕTJATE KOHTA

Pooled märgivad, et kuigi Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelises kaubandus- ja koostöölepingus ei käsitleta teise poole territooriumil tegutsevate autoveo-ettevõtjate suhtes kohaldatavat viisa- või piirikorda, on autoveo-ettevõtjate suhtes kohaldatava viisa- ja piirikorra hea ja tõhus haldamine oluline kaupade liikumiseks, eelkõige üle Ühendkuningriigi ja liidu piiri.

Sel eesmärgil ja ilma et see piiraks kummagi poole õigust reguleerida füüsiliste isikute sisenemist tema territooriumile või nende ajutist viibimist seal, lepivad pooled kokku, et hõlbustavad oma vastavates õigusaktides asjakohaselt käesoleva lepingu teise osa [Kaubandus, transport ja kalandus] kolmanda rubriigi [Maanteetransport] I jaotise [Kaupade autovedu] alusel lubatud tegevusega tegelevate sõidukijuhtide territooriumile sisenemist ja seal ajutist viibimist.

ÜHINE POLIITILINE DEKLARATSIOON VARJUPAIGA JA TAGASISAATMISE KOHTA

Kuigi Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vaheline kaubandus- ja koostööleping ei sisalda sätteid varjupaiga, tagasisaatmise, saatjata alaealiste puhul perekonna taasühinemise või ebaseadusliku rände kohta, märgivad pooled, et oluline on rändevoogusid hästi hallata, ja tunnistavad eriasjaolusid, mis tulenevad kõrvuti kehtestatud kontrollikordadest, ro-ro-parvlaevateenustest, La Manche'i väina püsiühendusest ja ühisest reisiipiirkonnast.

Selleks võtavad pooled arvesse Ühendkuningriigi kavatsust alustada kahepoolseid arutelusid kõige enam mõjutatud liikmesriikidega, et arutada varjupaiga, saatjata alaealiste puhul perekonna taasühinemise või ebaseadusliku rändega seotud sobivat praktilist korda kooskõlas poolte vastavate õigusnormidega.

*ÜHINE POLIITILINE DEKLARATSIOON, MIS KÄSITLEB KOLMANDA OSA [ÕIGUSKAITSE JA ÕIGUSALANE
KOOSTÖÖ KRIMINAALASJADES] III JAOTIST [BRONEERINGUINFO]*

Pooled tunnistavad, et broneeringuinfo (PNR) tulemuslik kasutamine muude transpordiliikide kui lendude puhul, näiteks mere-, raudtee- ja maanteetranspordi puhul, on kasulik terrorismi ja raskete kuritegude ennetamisel, avastamisel, uurimisel ja nende eest vastutusele võtmisel, ning nad teatavad oma kavatsusest vaadata läbi Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu kolmanda osa III jaotises saavutatud kokkulepe ja seda vajaduse korral laiendada, kui liit kehtestab sisemise õigusraamistiku muude transpordiliikide broneeringuinfo edastamiseks ja töötlemiseks.

Leping ei mõjuta liikmesriikide ja Ühendkuningriigi võimalust sõlmida ja rakendada kahepoolseid lepinguid, mis käsitlevad lepingus nimetatata lennuettevõtjatelt broneeringuinfo kogumise ja töötlemise süsteemi, tingimusel et liikmesriigid tegutsevad kooskõlas liidu õigusega.

*ÜHINE POLIITILINE DEKLARATSIOON, MIS KÄSITLEB KOLMANDA OSA [ÕIGUSKAITSE JA ÕIGUSALANE
KOOSTÖÖ KRIMINAALASJADES] VII JAOTIST [ÜLEANDMINE]*

Kolmanda osa [Õiguskaitse ja õiguslane koostöö kriminaalasjades]VII jaotise [Üleandmine] artiklis LAW.SURR.77 [Proportsionaalsuse põhimõte] on sätestatud, et üleandmisel tehtav koostöö peab olema vajalik ja proportsionaalne, võttes arvesse tagaotsitava õigusi ja kannatanute huve ning teo raskust, tõenäolist määratavat karistust ja võimalust, et riik võtab meetmeid, mis on leebemad kui tagaotsitava üleandmiseks kuluv aeg, eelkõige selleks, et vältida pikka kohtueelset kinnipidamist.

Proportsionaalsuse põhimõte on asjakohane kogu üleandmisotsuseni viiva protsessi jooksul, mis on sätestatud VII jaotises [Üleandmine]. Kui vahistamismäärust täitev õigusasutus kahtleb proportsionaalsuse põhimõttes, küsib ta vajalikku lisateavet, et vahistamismääruse teinud õigusasutus saaks esitada oma seisukohad proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta.

Mõlemad pooled märgivad, et VII jaotise [Üleandmine] rakendamisel võimaldavad artiklid LAW.SURR 77 [Proportsionaalsuse põhimõte] ja 93 [Üleandmisotsus] riikide pädevatel õigusasutustel kaaluda kohtueelse kinnipidamise proportsionaalsust ja võimalikku kestust ning et see on kooskõlas vastavate siseriiklike õigusaktidega.

*ÜHINE POLIITILINE DEKLARATSIOON, MIS KÄSITLEB KOLMANDA OSA [ÕIGUSKAITSE JA ÕIGUSALANE
KOOSTÖÖ KRIMINAALASJADES] IX JAOTIST [KARISTUSREGISTRI ANDMETE VAHETAMINE]*

Pooled tunnistavad, et on tähtis, et tööandjatel oleks teavet süüdimõistvate kohtuotsuste olemasolu ja sellistest otsustest tuleneva õiguste äravõtmise kohta isikute puhul, keda nad värbavad kutsealaseks või organiseeritud vabatahtlikuks tegevuseks, mis hõlmab otseseid ja korrapäraseid kontakte haavatavate täisealistega. Pooled teatavad oma kavatsusest vaadata läbi ja vajaduse korral laiendada kolmanda osa [Õiguskaitse ja õiguslane koostöö kriminaalasjades] IX jaotist [Karistusregistri andmete vahetamine], kui liit muudab selles osas oma õigusraamistikku.

ELI JA ÜHENDKUNINGRIIGI ÜHISDEKLARATSIOON SALASTATUD TEABE VAHETAMISE JA KAITSE KOHTA

Pooled tunnistavad, et oluline on kehtestada võimalikult kiiresti kord, mis võimaldab salastatud teabe vahetamist Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahel. Sellega seoses teevad pooled enda parima, et viia lõpule läbirääkimised salastatud teabe kaitse lepingu rakenduskorra üle niipea, kui see on mõistlikult teostatav, et võimaldada salastatud teabe kaitse lepingu kohaldamist, nagu on nõutud lepingu artikli 19 lõikes 2. Seni võivad pooled vahetada salastatud teavet kooskõlas oma vastavate õigusnormidega.

ÜHISDEKLARATSIOON LIIDU PROGRAMMIDES OSALEMISE JA PROGRAMMITEENUSTELE JUURDEPÄÄSU KOHTA

Pooled on nõus, et koostöö ühist huvi pakkuvates valdkondades, nagu teadus, teadusuuringud ja innovatsioon, tuumauuringud ja kosmos, on vastastikku kasulik. Selleks et soodustada edasist koostööd kõnealustes valdkondades, kavatsevad pooled luua tulevaseks koostööks ametliku aluse, mis seisneb Ühendkuningriigi osalemises vastavates liidu programmides õiglastel ja asjakohastel tingimustel ning vajaduse korral juurdepääsus teatavatele liidu programmide raames osutatavatele teenustele.

Pooled tunnistavad, et I protokollis „Programmid ja meetmed, milles Ühendkuningriik osaleb“ (milles kehtestatakse Ühendkuningriigi assotsieeritus osalemiseks teatavates liidu programmides ja meetmetes) ja II protokollis, mis käsitleb Ühendkuningriigi juurdepääsu teatavatele liidu programmide ja meetmete raames osutatavatele teenustele, ei olnud võimalik Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu läbirääkimiste käigus lõplikult viimistleda, kuna mitmeaastast finantsraamistikku ja vastavaid liidu õigusakte ei ole lepingu allkirjastamise ajaks veel vastu võetud.

Pooled kinnitavad, et allpool esitatud protokollide kavandites on põhimõtteliselt kokku lepitud ja need esitatakse arutamiseks ja vastuvõtmiseks liidu programmides osalemise erikomiteele. Ühendkuningriik ja Euroopa Liit jätavad endale õiguse läbi vaadata osalemine [I ja II] protokollis loetletud programmides, meetmetes ja teenustes enne nende vastuvõtmist, kuna liidu programme ja meetmeid reguleerivad õigusaktid võivad muutuda. Protokollide kavandeid võib olla vaja muuta ka selleks, et tagada nende vastavus kõnealustele õigusaktidele, kui need vastu võetakse.

Poolte kindel kavatsus on, et liidu programmides osalemise erikomitee võtab protokollid vastu esimesel võimalusel, et need saaks võimalikult kiiresti rakendada ja eelkõige selleks, et Ühendkuningriigi üksused saaksid kindlaksmääratud programmides ja meetmetes osaleda alates nende algusest, ning tagab ühtlasi asjakohaste menetluste ja kokkulepete kehtestamise, niivõrd kui see on võimalik ja kooskõlas liidu õigusaktidega.

Pooled tulevad meelde ka oma pühendumust programmile „PEACE+“, mille kohta sõlmitakse eraldi rahastamisleping.

I PROTOKOLLI KAVAND

Programmid ja meetmed, milles Ühendkuningriik osaleb

Artikkel 1. Ühendkuningriigi osalemise ulatus

1. Ühendkuningriik osaleb järgmiste alusaktidega kehtestatud liidu programmides ja meetmetes või nende osades ning toetab neid [alates 1. jaanuarist 2021]:

- (a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus XXX, millega luuakse liidu kosmoseprogramm ja Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 912/2010, (EL) nr 1285/2013 ja (EL) nr 377/2014 ning otsus nr 541/2014/EL,⁴ niivõrd kui see puudutab kõnealuse määruse artikli 3 punktis c osutatud komponendi suhtes kohaldatavaid eeskirju [Copernicus];
- (b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus XXX, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ning kehtestatakse selle osalemis- ja levitamiseeskirjad,⁵ niivõrd kui see puudutab kõnealuse määruse artikli 1 lõike 3 punktides a ja aa osutatud komponentide suhtes kohaldatavaid eeskirju;
- (c) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus XXX, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogramm⁶;
- (d) nõukogu määrus XXX, millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ täiendav Euroopa Aatomienergiaühenduse teadus- ja koolitusprogramm aastateks 2021–2025⁷ (Euratomy programm);
- (e) nõukogu otsus 2007/198/Euratom, millega luuakse ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte ning antakse sellele eelised⁸.

Artikkel 2. Ühendkuningriigi osalemise kestus

1. Ühendkuningriik osaleb artiklis 1 [Ühendkuningriigi osalemise ulatus] osutatud liidu programmides ja meetmetes või nende osades alates [1. jaanuarist 2021] kuni need kestavad või kehtib 2021.–2027. aasta mitmeaastane finantsraamistik, olenevalt sellest, kumb ajavahemik on lühem.

2. Ühendkuningriik või Ühendkuningriigi üksused on osalemiskõlblikud artiklis UNPRO.1.4 [Vastavus programmi reeglitele] sätestatud tingimustel seoses nende liidu väljavalimismenetlustega, millega täidetakse artiklis 1 [Ühendkuningriigi osalemise ulatus] osutatud programmide ja meetmete või nende osade eelarvelisi kulukohustusi käesoleva artikli esimeses lõigus sätestatud tähtaegade jooksul.

⁴ [Lisada ELT avaldamisviide]

⁵ [Lisada ELT avaldamisviide]

⁶ [Lisada ELT avaldamisviide]

⁷ [Lisada ELT avaldamisviide]

⁸ [Lisada ELT avaldamisviide (muudetud versioonile)]

3. Käesolevat protokollit pikendatakse ja kohaldatakse aastatel 2026–2027 samadel tingimustel Euroopa Aatomienergiaühenduse (Euratom) teadus- ja koolitusprogrammi (edaspidi „Euratom programm“) jätkuprogrammi suhtes, välja arvatud juhul, kui üks pool teatab kolme kuu jooksul pärast jätkuprogrammi avaldamist Euroopa Liidu Teatajas oma otsusest käesolevat protokollit sellele jätkuprogrammile mitte pikendada. Sellise teate korral ei kohaldata käesolevat protokollit Euratom programmi jätkuprogrammi suhtes alates 1. jaanuarist 2026. See ei piira Ühendkuningriigi osalemist muudes liidu programmides ja meetmetes või nende osades.

Artikkel 3. Kosmoseprogrammis osalemise eritingimused

1. Kui Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu sätetest ja eelkõige artiklist UNPRO.1.4 [Vastavus programmi reeglitele] ei tulene teisiti, osaleb Ühendkuningriik kosmoseprogrammi Copernicuse komponendis ning saab Copernicuse teenuseid ja tooteid kasutada samadel tingimustel nagu teised osalevad riigid⁹.

2. Ühendkuningriigil on täielik juurdepääs Copernicuse hädaolukordade ohjamise teenusele. Aktiveerimis- ja kasutamistingimuste kohta sõlmitakse erikokkulepe.

Üksikasjalikud eeskirjad sellistele teenustele juurdepääsu kohta, sealhulgas artikli UNPRO.3.1 lõike 4, artikli UNPRO.3.2 lõike 4 ja artikli UNPRO.3.3 lõike 5 konkreetne toimimine, sätestatakse asjaomases kokkuleppes.

3. Ühendkuningriigil on volitatud kasutajana juurdepääs Copernicuse julgeolekuteenuse komponentidele asjaomastes poliitikavaldkondades poolte poolt kokku lepitud koostöö ulatuses. Aktiveerimis- ja kasutamistingimuste kohta sõlmitakse erikokkulepped.

Üksikasjalikud eeskirjad sellistele teenustele juurdepääsu kohta, sealhulgas artikli UNPRO.3.1 lõike 4, artikli UNPRO.3.2 lõike 4 ja artikli UNPRO.3.3 lõike 5 konkreetne toimimine, kehtestatakse asjaomastes kokkulepetes.

4. Lõike 3 kohaldamisel algavad läbirääkimised Ühendkuningriigi või Ühendkuningriigi üksuste ja asjaomase liidu asutuse vahel niipea kui võimalik pärast seda, kui Ühendkuningriigi osalemine Copernicuse programmis on käesolevas protokollis kindlaks määratud ja kooskõlas kõnealustele teenustele juurdepääsu reguleerivate sätetega.

Kui selline kokkulepe märkimisväärselt viibib või osutub võimatuks, uurib liidu programmides osalemise erikomitee, kuidas kohandada Ühendkuningriigi osalemist Copernicuse programmis ja selle rahastamist, võttes arvesse seda olukorda.

⁹ Viited „osalevatele riikidele“ viimistletakse lõplikult kooskõlas alusaktide terminoloogiaga, kui need vastu võetakse.

5. Ühendkuningriigi esindajate osalemist turvalisuse akrediteerimise ameti koosolekutel reguleeritakse kõnealuses ametis osalemise eeskirjade ja menetlustega, võttes arvesse Ühendkuningriigi staatust kolmanda riigina.

Artikkel 4 Programmis „Euroopa Horisont“ osalemise eritingimused

1. Kui artiklist 6 ei tulene teisiti, osaleb Ühendkuningriik assotsieerunud riigina määruse XXX artiklis 4 osutatud programmi „Euroopa horisont“ kõigis osades, mida rakendatakse eriprogrammi kaudu, mis on loodud otsusega XXX (millega kehtestatakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogramm) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2008. aasta määrusega (EÜ) nr 294/2008 loodud Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudile antava rahalise toetuse kaudu.

2. Kui Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu tingimustest ja eelkõige artiklist UNPRO.1.4 [Vastavus programmi reeglitele] ei tulene teisiti, võivad Ühendkuningriigi üksused osaleda Teadusuuringute Ühiskeskuse otsestes meetmetes ja kaudsetes meetmetes liidu üksuste suhtes kohaldatavate tingimustega samaväärsetel tingimustel.

3. Kui liit võtab meetmeid Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 185 ja 187 rakendamiseks, võivad Ühendkuningriik ja Ühendkuningriigi üksused osaleda nende sätete alusel loodud õiguslikes struktuurides kooskõlas nende õiguslike struktuuride loomist käsitlevate liidu õigusaktidega.

4. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2008. aasta muudetud määrust (EÜ) nr 294/2008 (millega asutatakse Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut¹⁰) ning muudetud otsust XXX (mis käsitleb Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi (EIT) 2021.–2027. aasta strateegilist innovatsioonikava: Euroopa innovatsioonivõimekuse ja -suutlikkuse suurendamine¹¹) kohaldatakse Ühendkuningriigi üksuste osalemise suhtes teadmis- ja innovaatikakogukondades kooskõlas artikliga UNPRO.1.4 [Vastavus programmi reeglitele].

5. Kui Ühendkuningriigi üksused osalevad Teadusuuringute Ühiskeskuse otsestes meetmetes, on Ühendkuningriigi esindajatel õigus osaleda teadusuuringute Ühiskeskuse juhatajate nõukogus hääleõiguseta vaatlejana. Kui sellest tingimusest ei tulene teisiti, kohaldatakse sellise osalemise suhtes samu eeskirju ja menetlusi, mida kohaldatakse liikmesriikide esindajate suhtes, sealhulgas õigus sõna võtta ja Ühendkuningriiki puudutava küsimusega seotud teabe ja dokumentide vastuvõtmise kord.

6. Artikli UNPRO.2.1 lõike 5 kohase tegevustoetuse arvutamiseks suurendatakse lõplikult vastu võetud liidu eelarvesse kohaldatavaks aastaks programmi „Euroopa horisont“ rahastamise jaoks kantud esialgseid kulukohustuste assigneeringuid, sealhulgas programmi toetuskulusid, assigneeringute võrra, mis vastavad nõukogu määruse [XXX] (millega luuakse Euroopa Liidu taasterahastu, et toetada majanduse taastumist pärast COVID-19 pandeemiat) [artikli XXX] kohasele sihtotstarbelisele välistulule¹².

¹⁰ ELT L 97, 9.4.2008.

¹¹ [ELT L ...]

¹² [ELT L ...; COM(2020) 441]

7. Ühendkuningriigi õigused olla esindatud ja osaleda Euroopa teadusruumi komitee ja selle alarühmades on samad, mis assotsieerunud riikidel.

8. Ühendkuningriik võib osaleda Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsiumis vastavalt õigusaktidele, millega ERIC asutati, ning võttes arvesse tema osalemist programmis „Horisont 2020“ vastavalt nende tingimustele, mida kohaldatai kõnealuse osalemise suhtes vahetult enne käesoleva protokolli jõustumist, ja tema osalemist programmis „Euroopa horisont“ käesoleva protokolli kohaselt.

Artikkel 5. Programmi „Euroopa horisont“ suhtes automaatse korrigeerimismehhanismi kohaldamise üksikasjad vastavalt artiklile UNPRO.2.2 [Programmid, mille suhtes kohaldatakse automaatset korrigeerimismehhanismi]

1. Programmi „Euroopa horisont“ suhtes kohaldatakse artiklit UNPRO.2.2 [Programmid, mille suhtes kohaldatakse automaatset korrigeerimismehhanismi].

2. Kohaldatakse järgmisi üksikasju:

- a) automaatse korrektsiooni arvutamisel tähendab „konkurentsipõhine toetus“ konkursside kaudu antavat toetust, mille puhul on automaatse korrektsiooni arvutamise ajal võimalik kindlaks teha lõplikud abisaajad, välja arvatud rahaline toetus kolmandatele isikutele, nagu on määratletud liidu üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse¹³ artiklis 204;
- b) kui juriidiline kohustus on allkirjastatud konsortsiumi koordinaatoriga, on summad, mida kasutatakse artikli UNPRO.2.2 [Programmid, mille suhtes kohaldatakse automaatset korrigeerimismehhanismi] esimeses lõigus osutatud juriidilise kohustuse esialgsete summade kindlaksmääramiseks, kumulatiivsed esialgsed summad, mis on juriidilises kohustuses eraldatud konsortsiumi Ühendkuningriigi üksustest liikmetele;
- c) kõik juriidiliste kohustuste summad määratakse kindlaks Euroopa Komisjoni elektroonilise süsteemi eCorda abil;
- d) „mittesekumiskulud“ – muud programmi tegevuskulud kui konkurentsipõhised toetused, sealhulgas toetuskulud, programmipõhine haldus, muud meetmed¹⁴;
- e) summasid, mis on eraldatud rahvusvahelistele organisatsioonidele kui juriidilistest isikutest lõplikele abisaajatele,¹⁵ käsitatakse mittesekumiskuludena.

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

¹⁴ „Muud meetmed“ võivad hõlmata auhindu, rahastamisvahendeid, tehniliste/teaduslike teenuste osutamist Teadusuuringute Ühiskeskuse poolt, osalemistasusid (OECD, Eureka, IPEEC, IEA, ...), delegerimislepinguid, eksperte (hindajad, projektide järelevalve).

3. Mehhanismi kohaldatakse järgmiselt.

- (a) Aasta N puhul kohaldatakse aasta N kulukohustuste assigneeringute kasutamisega seotud automaatseid korrektsioone, mis põhinevad lõike 2 punktis c osutatud eCorda andmetel aasta N ja aasta N+1 kohta, aastal N+2 pärast seda, kui Ühendkuningriigi poolt programmile „Euroopa horisont“ antava panuse suhtes on kohaldatud artikli UNPRO.2.1 lõike 8 kohaseid mis tahes kohandusi. Vaatlusalune summa on nende konkurentsipõhiste toetuste summa, mille kohta andmed on kättesaadavad.
- (b) Automaatse korrektsiooni summa arvutamiseks lahutatakse järgmised näitajad:
 - (i) nende konkurentsipõhiste toetuste kogusumma, mis on jaotatud Ühendkuningriigi üksustele kui aasta N eelarveassigneeringutega seoses võetud kulukohustused ning
 - (ii) Ühendkuningriigi kohandatud panus aastal N, mis on korrutatud järgmiste näitajate vahelise suhtega:
 - (A) aasta N kulukohustuste assigneeringutest asjaomase programmi jaoks antud konkurentsipõhiste toetuste summa ning
 - (B) aasta N kulukohustuste assigneeringutega seoses võetud juriidiliste kohustuste kogusumma, sealhulgas toetuskulud.

Kui vastavalt artikli UNPRO.2.1 lõikele 8 tehakse kohandusi olukordades, kus Ühendkuningriigi üksused on välja jäetud, ei võeta vastavaid konkurentsipõhiste toetuste summasid arvutamisel arvesse.

¹⁵ Rahvusvahelisi organisatsioone käsitatakse mittesekkumiskuludena ainult juhul, kui nad on lõplikud abisaajad. Seda ei kohaldata juhul, kui rahvusvaheline organisatsioon on projekti koordinaator (jagades vahendeid teistele koordinaatoritele).

Artikkel 6. Väljaarvamine Euroopa Innovatsiooninõukogu fondist

1. Ühendkuningriik ja Ühendkuningriigi üksused ei osale programmi „Euroopa horisont“ raames loodud Euroopa Innovatsiooninõukogu fondis. Euroopa Innovatsiooninõukogu fond on rahastamisvahend, mis on osa programmi „Euroopa horisont“ rahastamisvahendist „Accelerator“, mis pakub investeeringuid omakapitali kaudu või muul tagasimakstaval kujul¹⁶.
2. Alates 2021. aastast ja kuni 2027. aastani kohandatakse igal aastal Ühendkuningriigi poolt programmile „Euroopa horisont“ antavat panust summaga, mis saadakse, korrutades programmi raames loodud Euroopa Innovatsiooninõukogu fondist abisaajatele eraldatavad hinnangulised summad, välja arvatud tagasimaksetest ja tagasisaadavatest summadest tulenevad summad, artikli UNPRO.2.1 lõikes 6 määratletud panustamispõhimõttega.
3. Pärast mis tahes aastat N, mil on tehtud lõike 2 kohane kohandus, kohandatakse Ühendkuningriigi panust järgnevatel aastatel üles- või allapoole, korrutades artikli 6 lõikes 2 osutatud Euroopa Innovatsiooninõukogu fondist abisaajatele eraldatud hinnangulise summa ja aastal N Euroopa Innovatsiooninõukogu fondist abisaajatele eraldatud summa vahe panustamispõhimõttega, nagu on määratletud artikli UNPRO.2.1 lõikes 6.

Artikkel 7. Euratomi programmis osalemise eritingimused

1. Ühendkuningriik osaleb assotsieerunud riigina Euratomi programmi kõikides osades.
2. Vastavalt Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu sätetele ning eelkõige artiklile UNPRO.1.4 [Vastavus programmi reeglitele] võivad Ühendkuningriigi üksused osaleda Euratomi programmi kõigis aspektides Euratomiga seotud juriidiliste isikutega samaväärsetel tingimustel.
3. Ühendkuningriigi üksused võivad vastavalt käesoleva protokolli artikli 4 lõikele 2 osaleda Teadusuuringute Ühiskeskuse otsestes meetmetes.

¹⁶ See määratlus asendatakse seadusandlikust aktist tuleneva määratlusega, millele lisatakse viide käesolevale seadusandlikule aktile, protokolli lõplikus versioonis (Euroopa Innovatsiooninõukogu fondi viimane määratlus programmis „Horisont 2020“ on komisjoni otsus C(2020) 4001, millega muudetakse otsust C(2019) 5323). Kui seoses programmiga „Euroopa horisont“ ei ole protokolli lõpliku vormistamise ajal määratlust veel olemas, võib osutada vajalikuks see uuesti läbi vaadata.

Artikkel 8. ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühisettevõtte tegevuses, ITERi lepingus ja laiema lähenemisviisi lepingus osalemise eritingimused

1. Ühendkuningriik osaleb ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise ühisettevõtte (F4E) liikmena vastavalt nõukogu otsusele F4E loomise kohta ja põhikirjale (edaspidi „F4E põhikiri“), mis on otsusele lisatud sellisena, nagu seda on viimati muudetud või tulevikus muudetakse, aidates kaasa tulevasele teaduslikule ja tehnoloogilisele koostööle juhitava termotuumasünteesi valdkonnas Ühendkuningriigi osaluse kaudu Euratomi programmis.
2. Vastavalt Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu sätetele ning eelkõige artiklile UNPRO.1.4 [Vastavus programmi reeglitele], võivad Ühendkuningriigi üksused osaleda kõigis F4E meetmetes samadel tingimustel, mida kohaldatakse Euratomiga seotud juriidiliste isikute suhtes.
3. Ühendkuningriigi esindajad osalevad ühisettevõtte koosolekutel vastavalt ühisettevõtte põhikirjale.
4. Vastavalt F4E loomist käsitleva nõukogu otsuse artiklile 7 kohaldab Ühendkuningriik ühisettevõtte, selle direktori ja töötajate suhtes, kes on seotud asjaomase nõukogu otsuse kohase tegevusega, Euroopa ühenduste privileegide ja immunitetide protokoll. Vastavalt F4E loomist käsitleva nõukogu otsuse artiklile 8 annab Ühendkuningriik ühisettevõttele selle ametliku tegevuse raames kõik asutamislepingu III lisas ettenähtud eelised.
5. Pooled lepivad kokku järgmises.
 - (a) ITERi projekti ühiseks rakendamiseks ettenähtud ITERi Rahvusvahelise Termotuumaenergeetika Organisatsiooni asutamislepingut (ITERi leping) kohaldatakse Ühendkuningriigi territooriumil ning käesoleva artikli kohaldamisel käsitatakse käesolevat protokollit asjakohase lepinguna ITERi lepingu artikli 21 tähenduses;
 - (b) ITERi projekti ühiseks elluviimiseks loodava ITERi Rahvusvahelise Termotuumaenergeetika Organisatsiooni eesõiguste ja puutumatuse lepingut (eesõiguste ja puutumatuse leping) kohaldatakse Ühendkuningriigi territooriumil ning käesoleva artikli kohaldamisel käsitatakse käesolevat protokollit asjakohase lepinguna eesõiguste ja puutumatuse lepingu artikli 24 tähenduses ning
 - (c) Euratomi ja Jaapani valitsuse vahelist tuumasünteesienergeetika alastele teadusuuringutele laiema lähenemisviisi meetmete ühist rakendamist käsitlevat lepingut (laiema lähenemisviisi leping) kohaldatakse Ühendkuningriigi territooriumil, eelkõige artiklis 13 ja artikli 14 lõikes 5 sätestatud privileege ja immunitete, ning käesoleva artikli kohaldamisel käsitatakse käesolevat protokollit asjakohase lepinguna laiema lähenemisviisi lepingu artikli 26 tähenduses.
6. Euratom teavitab Ühendkuningriiki, kui muudetakse ITERi lepingut, laiema lähenemisviisi lepingut või eesõiguste ja puutumatuse lepingut. Kõiki muudatusi, mis mõjutaksid Ühendkuningriigi õigusi või kohustusi, arutatakse sellega seoses liidu programmides osalemise erikomitees, et kohandada Ühendkuningriigi osalemist vastavalt uuele olukorrale. Mis tahes muudatus, mis mõjutaks Ühendkuningriigi õigusi ja kohustusi, nõuab enne selle jõustumist Ühendkuningriigi suhtes Ühendkuningriigi ametlikku nõusolekut.

7. Euratom ja Ühendkuningriik võivad erilepingus kokku leppida, et liidus asutatud juriidilistel isikutel võib olla õigus osaleda Ühendkuningriigi meetmetes, mis on seotud F4E tegevusega.

Artikkel 9. Vastastikkuse põhimõte

Käesoleva artikli tähenduses on „liidu üksus“ mis tahes liiki üksus, kas füüsiline või juriidiline isik või muud liiki üksus, kes elab või asub liidus.

Osalemiskõlblikud liidu üksused võivad kooskõlas Ühendkuningriigi õiguse ja eeskirjadega osaleda Ühendkuningriigi programmides, mis on samaväärsed käesoleva protokolli artikli 1 [Ühendkuningriigi osalemise ulatus] punktides b, c ja d osutatud programmidega.

Artikkel 10 Intellektuaalomand

Artiklis 1 [Ühendkuningriigi osalemise ulatus] loetletud programmide ja meetmete puhul ning kui Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelise kaubandus- ja koostöölepingu sätetest ja eelkõige artiklist UNPRO.1.4 [Vastavus programmi reeglitele] ei tulene teisiti, on käesoleva protokolliga hõlmatud programmides osalevatel Ühendkuningriigi üksustel sellisest osalemisest tuleneva teabe ja intellektuaalomandi omandilise kuuluvuse, kasutamise ja levitamise suhtes samasugused õigused ja kohustused kui liidus asutatud üksustel, kes osalevad nimetatud programmides ja meetmetes. Käesolevat sätet ei kohaldata selliste projektide tulemuste suhtes, mida alustati enne käesoleva protokolli kohaldamist.

II PROTOKOLLI KAVAND

Ühendkuningriigi juurdepääsu kohta teenustele, mis on kehtestatud teatavate liidu programmide ja meetmete raames, milles Ühendkuningriik ei osale

Artikkel 1. Juurdepääsu ulatus

Ühendkuningriigil on Euroopa Liidu ja Ühendkuningriigi vahelises kaubandus- ja koostöölepingus, alusaktides ning muudes asjakohaste liidu programmide ja meetmete rakendamist käsitlevates eeskirjades sätestatud tingimustel juurdepääs järgmistele teenustele:

a) kosmose jälgimise ja seire (SST) teenused, nagu need on määratletud määruse XXX¹⁷ [kosmosemäärus] artiklis 54.

Kuni jõustuvad rakendusaktid, millega kehtestatakse kolmandate riikide suhtes kohaldatavad tingimused seoses kolme avalikult kättesaadava SST teenusega, osutatakse otsuse nr 541/2014/EL artikli 5 lõikes 1 viidatud SST teenuseid Ühendkuningriigile ning avaliku ja erasektori kosmoseaparaatide omanikele ja operaatoritele, kes tegutsevad Ühendkuningriigis või Ühendkuningriigist, kooskõlas asjaomase otsuse artikli 5 lõikega 2 (või mis tahes õigusaktiga, millega see muudetud või muutmata kujul asendatakse).

Artikkel 2. Juurdepääsu kestus

Ühendkuningriigil on juurdepääs artiklis 1 osutatud teenustele kogu nende kestuse või mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kogu kestuse jooksul, olenevalt sellest, kumb ajavahemik on lühem.

Artikkel 3. SST teenustele juurdepääsu eritingimused

Ühendkuningriigile antakse¹⁸ juurdepääs kõnealuse määruse artikli 54 lõike 1 punktides a, b ja c osutatud üldkasutatavatele SST teenustele taotluse korral ja vastavalt kolmandate riikide suhtes kohaldatavatele tingimustele kooskõlas määruse XXX artikli 8 lõikega 1.

Ühendkuningriigi juurdepääsu suhtes alusakti artikli 54 lõike 1 punktis d osutatud SST teenustele kohaldatakse võimaluse korral¹⁹ kolmandate riikide suhtes kohaldatavaid tingimusi.

AVALDUS KAITSE PIISAVUSE OTSUSTE VASTUVÕTMISE KOHTA ÜHENDKUNINGRIIGI SUHTES

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus XXX, millega luuakse liidu kosmoseprogramm ja Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 912/2010, (EL) nr 1285/2013 ja (EL) nr 377/2014 ning otsus nr 541/2014/EL [COM(2018) 447 final] [ELT L ...].

¹⁸ See sõltub lõplikust alusaktist ja sellest, kas mõlemad pooled lepivad kokku SST teenuse osutamise tingimuses.

¹⁹ See sõltub lõplikust alusaktist ja sellest, kas mõlemad pooled lepivad kokku SST teenuse osutamise tingimuses.

Pooled võtavad teadmiseks Euroopa Komisjoni kavatsuse alustada viivitamata menetlust kaitse piisavuse otsuste vastuvõtmiseks Ühendkuningriigi suhtes isikuandmete kaitse üldmääruse ja õiguskaitse direktiivi alusel ning komisjoni kavatsuse teha sel eesmärgil tihedat koostööd teiste asjaomases otsustusprotsessis osalevate asutuste ja institutsioonidega.